

Meninger

Søk

Kultur | kategorier ▾

Litteratur

Anmeldelser

MIN KONTO
anne szefer karls...

Før oljedråpen brister

UTSTILLING: Det henger en oljedråpe over byen. Over landet, og verden. Vi vet at den vil briste, og vi lever under dette paradoksale dilemma: Oljen som velstandsmonster.

«Infractions (Brudd)», videostill. Foto: Trond Borgen

Av **Trond Borgen**
Kunstkritiker i Aftenbladet

Publisert: I går 20:10

Mer om: →

Kunstanmeldelser

Stavanger kunstmuseum: Opplevelser av olje. 16 kunstnere og kunstnergrupper, ulike teknikker. Til og med 18. april 2022.

Når kunstmuseet nå viser en utstilling med tittelen «Opplevelser av olje», grundig kuratert av Anne Szefer Karlsen og Helga Nyman, er det ingen apokalyptisk visjon som møter oss, selv om bakteppet er dystert nok: Klimatoppmøtet i Glasgow er nettopp avsluttet, og FNs generalsekretær António Guterres uttaler at «Vår skjøre planet henger i en tynn tråd». Likevel er miljøaktivisme kun ett av flere aspekter i utstillingen, for den viser på mange ulike måter hvordan oljen har formet både nasjonal identitet og individuelle erfaringer i hverdagen, og hvordan disse får sine uttrykk i kunsten. Fra ren estetisk overflate til politisk rystende dokumentasjonskunst. Det skjer både i museets saler og som punktnedslag rundt om i byen.

ANNONSE

Shirin Sabahi, «Pocket Folklore», installasjon, detalj. Foto: Trond Borgen

Abstrakt og konkret

De kunstneriske uttrykkene spenner vidt, fra Monira Al Qadiris glatte, 3D-printede borekroner, til Raqs Media Collectives abstrakte verk «36 Følelsesnivåer» i pleksiglass med korte tekster – en konkretisering av en gammel håndbok skrevet på sanskrit, om dansens mulighet for formidling av følelser i ulike kroppsuttrykk. Det skjer i fint samspill med Øyvind Rimbereids dikt «AFTR OJL», skrevet i et arkaisk, hybrid framtidsspråk, om en katastrofe som en gang skjedde – «Doyand mang» – til et forsiktig håp – «Er kan henda detta den only chans ni haffe?»

Kanskje favner utstillingen for vidt, for jeg savner en klarere tråd, en tydeligere formulering og spissing av en problemstilling, i stedet for det nokså generelle og til dels ganske vage. Utstillingen hviler på en akademisk tilnærming, som kommer til uttrykk i kuratorenes formuleringer i utstillingsguiden.

At publikum så åpenbart er prisgitt kuratorenes påstander for å finne ut av hva et kunstverk viser, er en klar svakhet.

Eksempel: Apichatpong Weerasethakul og Chai Siris film «Dilbar» projiseres på en stor glassplate som henger høyt i en mørk sal, ganske utydelig og vanskelig å oppfatte. Dette er naturligvis hensikten, å vise filmen som en efemer luftspeiling. Men lett for publikum er det ikke, for vi må dukke ned i heftet for å lese at det er bygningsarbeideren Dilbar fra Bangladesh som portretteres, at åstedet er De forente arabiske emirater, og at «det poetiske filmspråket både tydeliggjør og visker ut grensene mellom et nytt, hvitt gallerirom ... og maktstrukturene som muliggjør bygningen». Likeledes at «filmen veksler mellom fysiske og åndelige dimensjoner». At publikum så åpenbart er prisgitt kuratorenes påstander for å finne ut av hva et kunstverk viser, er en klar svakhet.

Meninger

Også når det gjelder Kiyoshi Yamamotos store tekstilarbeid, blir vi diktert en tolkning: «Slik kommenterer den på videreføringen av koloniale strukturer gjennom oljeselskapers økonomiske utnyttelse av andre lands ressurser». Slik undertrykker kuratorenes tolkningsiver publikums refleksjonsevne. Men tross slike innvendinger er dette en høyst severdig utstilling.

Christopher Cozier, «turbulens», tegninger. Foto: Trond Borgen

Blant annet får vi se et stort spenn i tegnekunsten. Christopher Cozier viser en mengde tegninger med inntrykk fra emiratene. Arkene henger som en mosaikk som skaper en omfattende helhet, en svart-hvitt-smussig verden hvor mennesker og dyr er i ferd med å gå under i oljens kvelertak. Virtuost. Et mer naivt uttrykk ligger i Brynhild Grødeland Winthers tegninger, montert som en strøm av inntrykk fra oljeindustri og natur, og med tekster med fyndord som: «Viss berre dei rikaste har råd til medisn, vil ein på sikt bli kvitt fattigdom».

ANNONSE

Otobong Nkango gir stemme til et kor av menneskers følelsesmessige

Meninger

Shirin Sobahis doble kunstverk: En film viser arbeidet med å restaurere et kunstverk i Teherans museum for samtidskunst – brukt motorolje som fylte et stålkar har gradvis fordampet. Og i glassmontere ser vi noen av gjenstandene folk har mistet eller kastet ned i oljen, nå gjenvunnet, mange laget av oljeprodukter. Hverdagsgjenstander laget av olje, druknet i olje, så gjenvunnet fra olje, som skatter.

Direkte opprivende er det å se «Infraction (Brudd)», et dokumentarisk verk om skifergassindustriens ødelegging av aboriginenes livsgrunnlag i Nord-Australia, og deres kamp mot disse kapitalkreftene. Slik vil verden fortsette sin galne ferd, så lenge de glupske, bjeffende hundene heter maks profit.

Inntil oljedråpen brister.

Publisert: 23. november 2021 20:10

Kunstanmeldelser

Kunstanmeldelser

«Direkte opprivende»

Her kan du kle på deg kunsten, og det liker vår anmelder godt!

Sprek kunst i øllhallene

Det er som om han hermetiserer store deler av vår kulturhistorie

Moren mente kunsten var djevelens verk, nazistene var etter ham – så han dro til Jæren for å male

Dette er sjelden kost i Stavanger

Kunstanmeldelser

Utstilling

Anmeldelse

Stavanger kunstmuseum

Kunstanmeldelse

Mest lest akkurat nå

Vanlige folks busstur

Nå kan det bli p-avgift ved et av distriktets mest populære turmål

Struper støtten til organisasjoner som ikke vil ha homofile ledere: - En trist sak

Meninger

– Dette er rasering av Sørmarka

Manchester United tar ledelsen

Aftenbladet anbefaler

- Fortsetter smitten å øke, må vi vurdere sterkere virkemidler og ikke anbefalinger

Steve Bannon leder igjen Trumps tropper

Mann lagt i kunstig koma etter voldshendelse i Stavanger – ingen er pågrepet

Venter på rapport etter at granater ble levert i politivakten

0 kommentarer

Mine kommentarer

Velkommen til debatt! Vi er glade for dine bidrag, men vær saklig og tenk deg om før du kommenterer. Du må t sin helhet kan du lese [her](#).

Her kan du enkelt se alle kommentarene du har publisert, og svarene du har fått fra andre. Den beste måten å delta i debatten.

Si din mening, Anne Szefler Karlsen!

luk

PUBLISER KOMMENTAR

Mest debattert

Dette kan snart sprengre strømmettet: – Det lyser gult

Vil bygge ishall i Sandnes – setter av over 60 millioner

SVs klimakrav kan fort bli for store å svelge for regjeringen

Meninger

Onsdag stenger flere barnehager tidlig i protest: – Fullstendig uhørt